

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. lapkričio 25 d. Nr. 21RE2-264 (AG2-239/16-2024)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Evaldo Ambrozaičio, Vilijos Astrauskienės ir Lauros Bernikienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

2024 m. lapkričio 25 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X.Y. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2024 m. lapkričio 4 d. sprendimu Nr. P2-194(AG2-239/16-2024) (b. l. 17–19) priimtas nagrinėti pareiškėjos X.Y. skundas atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra), kuriuo prašoma:

1) panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. sprendimą Nr. STS-3215 „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – ir Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimas);

2) įpareigoti Agentūrą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Skunde (b. l. 1–4) pareiškėja nurodo, jog nesutinka su dalyvumo lygio nustatymu, kadangi dirbti negali. Paaiškina, jog pagal profesiją yra (*duomenys neskeltini*), dažo, glaisto. Visas medžiagas reikia susikelti aukštai, reikia laiptuoti. Dėl stuburo funkcinų sutrikimų to atlikti negali. Be to išsivystė (*duomenys neskeltini*). Teigia, jog yra registruota Užimtumo tarnyboje, tačiau nekvalifikuoto darbo pasiūlyti neturi. Paaiškina, jog sunkiai apsitarnauja buityje, į parduotuvę gali eiti tik pasiremdama lazda, sustodama ir pailsėdama. Augina du mažamečius vaikus, ir nedirbdama neturi lėšų pragyvenimui, o dėl sveikatos būklės dirbti negali.

Atsakovė Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2024 m. lapkričio 11 d. pateikė atsiliepimą į skundą, kuriuo prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 39–40).

Nurodo, jog pareiškėjos dalyvumo lygis buvo vertinamas 2024 m. gegužės 7 d. – birželio 5 d. Agentūros Tauragės teritoriniame skyriuje, kuris 2024 m. birželio 5 d. sprendimu Nr. STS-6785 „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – ir Teritorinio skyriaus sprendimas) asmeniui nustatė 50 proc. dalyvumo lygį dėl priežasties „ligos arba būklės“ nuo 2024 m. gegužės 7 d. iki 2025 m. gegužės 6 d. Nesutikdama su teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, pareiškėja kreipėsi į Agentūros direktorių dėl pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo. Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymu (toliau – ir ASNTAPI), išsamiai išnagrinėjęs asmens dalyvumo lygio nustatymo byloje esančius medicininius dokumentus, 2024 m. rugpjūčio 30 d. priėmė sprendimą Nr. STS-3215, kuriuo pakeitė Teritorinio skyriaus

sprendimą dalyje dėl termino ir pareiškėjai nustatė 50 proc. dalyvumo lygį dėl priežasties „ligos arba būklės“ nuo 2024 m. gegužės 7 d. iki 2026 m. gegužės 6 d.

Paaiškina, kad dalyvumo lygis, aukščiau nurodytu laikotarpiu, buvo vertinamas vadovaujantis Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 „Dėl Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašas), jo priedais. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 17 punktu, dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą (Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedas) ir individualios pagalbos poreikį, užpildant individualios pagalbos poreikio klausimyną (Kriterijų ir tvarkos aprašo 3 priedas).

Pažymi, kad Agentūros teritoriniai skyriai ir Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vertindami dalyvumo lygį, vadovaujasi gydymo įstaigos pateiktu siuntimu, prie jo pridėtais mediciniais dokumentais, pagrindžiančiais asmeniui diagnozuotą sveikatos funkcijos sutrikimą. Agentūra nėra gydymo įstaiga, todėl negali asmenims diagnozuoti susirgimų, keisti gydančių specialistų nustatytų diagnozių ar spręsti kitokius, su gydymo procesu susijusius klausimus. Už siuntimo į Agentūrą teisingumą atsako asmenį gydantis gydytojas, už konkrečios konsultacijos išvados teisingumą – ją suteikęs gydytojas specialistas. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punktu, Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius atlikdamas pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 papunktyje nurodytu atveju (asmeniui nesutikus su Agentūros teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, kai Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas priima sprendimą atlikti pakartotinį asmens dalyvumo lygio vertinimą), remiasi tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą.

Paaiškina, jog Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vertindamas bazinį dalyvumą dėl pagrindinės diagnozės pagal TLK-10-AM kodą: (*duomenys neskeltini*), vadovavosi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo V skyriaus 32.2 papunkčiu. Šis kriterijus taikomas, kai asmeniui diagnozuotas kvėpavimo funkcijos sutrikimas ir kitos plaučių ligos: forsuito iškvėpimo tūris per pirmą sekundę (toliau – FEV1) > 40 proc. normos, bet < 60 proc., kai FEV1/VC (ar FEV1/FVC) rodiklis yra mažesnis už individualią ANR arba Z Score mažesnis už -1,64, arba DLCO yra > 40 proc. normos, bet < 60 proc. normos, arba VO2 maks. yra > 15 ml/(kg/min.), bet < 20 ml/(kg/min.). Taikant minėtą papunktį nustatytas 1 balo bazinis dalyvumas, nes, remiantis turimais duomenimis, pareiškėjai nustatyta kita patikslinta (*duomenys neskeltini*). Šiuo metu daugiau duomenų už vidutinio sunkumo (*duomenys neskeltini*) nėra. Taikomas medikamentinis gydymas. 2024 m. kovo 25 d. atlikta spiograma: FEV1/FVC 79,6-55,7 proc., FEV1 1,31 ltr. – 51 proc., FEV 2,35 ltr. – 78 proc., išvada: (*duomenys neskeltini*). Pulmonologo kontrolė – 1-2 kartus per metus. Šias aplinkybes patvirtina 2024 m. kovo 25 d. pulmonologo konsultacijos ir siuntimo į Agentūrą duomenys.

Akcentuoja, jog vertinant bazinį dalyvumo lygį dėl gretutinių diagnozių pagal TLK-10-AM kodus: (*duomenys neskeltini*), atsakovė vadovavosi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo XIV skyriaus 51.1 papunkčiu. Kriterijus taikomas, kai asmeniui nustatytas stuburo funkcijos sutrikimas: vidutinis stuburo judesių apribojimas ir (ar) stuburo degeneraciniai pakitimai ir (ar) skoliozė, ir (ar) kifozė (I–II laipsnio), kai lėtinis skausmo sindromas išlieka ir po taikyto specifinio gydymo. Taikant minėtą papunktį nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas, nes, remiantis turimais duomenimis, pareiškėjai nustatytos (*duomenys neskeltini*). Išlieka riboti judesiai per juosmeninę stuburo dalį, judesių amplitudžių įvertinimas neutralaus nulio metodu: tiesimas (apie skersinę ašį dubens atžvilgiu) - 10°, lenkimas - 30°; šoninis lenkimas (apie sagitalią ašį): į dešinę - 15°, į kairę - 15°, sukimas (apie vertikalią ašį): į dešinę - 10°, į kairę - 10. Šias aplinkybes patvirtina 2024 m. balandžio 11 d. neurologo konsultacijos ir siuntimo į Agentūrą duomenys.

Argumentuoja, jog pareiškėjos dalyvumo lygis, vertinimo metu negalėjo būti įvertintas didesnėmis balų išraiškomis, nes anksčiau minėti sveikatos funkciniai sutrikimai yra vertinami vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo papunkčiais, kuriais yra įvertintos konkrečios bazinio dalyvumo lygio vertės ir kurie negali būti koreguojami ar kitaip keičiami. Agentūra, nustatydamą dalyvumo lygį, vertina ne atskiras ligas, užšifruotas tam tikrais TLK-10-AM kodais, ir

nustato ne sveikatos, o dalyvumo lygį, kuriam iš esmės įtaką daro ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o dėl jų kilę nustatyti funkciniai sutrikimai, dėl kurių masto ir yra nustatomas didesnis ar mažesnis dalyvumo lygis.

Pabrėžia, kad pasikeitus asmens sveikatos būklei, asmuo turi teisę kreiptis į gydantį gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumentų parengimo, kurie turėtų būti pateikti Agentūros teritoriniam skyriui dėl pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo.

Mano, jog pareiškėja savo reikalavimą grindžia išimtinai subjektyviu teisės aktų ir medicininių dokumentų vertinimu, argumentuodama tai, kad jai netinkamai nustatytas dalyvumo lygis, nesiremia teisės normų nuostatomis, nepateikia jokių įrodymų, pagrindžiančių šio reikalavimo teisėtumą ir pagrįstumą, todėl pareiškėjos argumentai, kad jai netinkamai buvo nustatytas dalyvumo lygis, nelaikytini teisiškai reikšmingais.

Pareiškėjai ir atsakovei tinkamai pranešta apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką (b. l. 20–24). Bylos šalys prašė bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka (b. l. 3, 40), todėl atsižvelgiant į jų valią, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Skundas tenkintinas.

Byloje kilo ginčas dėl Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. sprendimo Nr. STS-3215 „Dėl dalyvumo lygio“, kuriuo atlikus pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, pareiškėjai nustatytas 50 proc. dalyvumo lygis, ir Teritorinio skyriaus sprendimas pakeistas dalyje dėl termino, nustatant, jog dalyvumo lygis nustatomas nuo 2024 m. gegužės 7 d. iki 2026 m. gegužės 6 d., teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

UAB „Žaliakalnio poliklinika“ siuntime į Agentūrą dėl dalyvumo lygio nustatymo (pasirašytas šeimos gydytojos 2024 m. gegužės 3 d., toliau – ir Siuntimas, b. l. 42) nurodytos diagnozės: pagrindinės diagnozės: (*duomenys neskeltini*); susijusios diagnozės: (*duomenys neskeltini*).

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2024 m. gegužės 7 d. prašymu nustatyti negalią kreipėsi į Agentūrą, prašydama nustatyti dalyvumo lygį (Agentūroje registracijos Nr. DNS-33479, toliau – ir Prašymas, b. l. 41).

Agentūros Tauragės teritorinis skyrius laikotarpiu nuo 2024 m. gegužės 7 d. iki 2024 m. birželio 5 d. atliko pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimą. Agentūros Kauno IV teritorinio skyriaus vyr. specialistė užpildė Klausimyną, individualios pagalbos poreikis įvertintas 43 balu (b. l. 49–51). 2024 m. birželio 5 d. Agentūros Tauragės teritorinio skyriaus sprendimu Nr. STS-6785 „Dėl dalyvumo lygio“ (b. l. 56) nuspręsta pareiškėjai nustatyti 50 proc. dalyvumo lygį laikotarpiu nuo 2024 m. gegužės 7 d. iki 2025 m. gegužės 6 d.

Teritorinio skyriaus sprendimas priimtas 2024 m. birželio 5 d. dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. DL-2340 pagrindu (toliau – ir Aktas, b. l. 52–55). Akte nurodyta, jog vertinant bazinį dalyvumą, taikyta pagrindinė diagnozė (*duomenys neskeltini*), atitinkanti Bazinio dalyvumo kriterijų 32.2 papunktį, kai forsuoto iškvėpimo tūris per pirmą sekundę (toliau – FEV1) > 40 proc. normos, bet [60 proc., kai FEV1/VC (ar FEV1/FVC) rodiklis yra mažesnis už individualią ANR arba Z Score mažesnis už –1,64, arba DLCO yra > 40 proc. normos, bet [60 proc. normos, arba VO2 maks. yra > 15 ml/(kg/min.), bet [20 ml/(kg/min.), arba asmenų iki 18 metų lėtinės plaučių ligos (cistinė fibrozė, bronhektazinė liga, intersticinės plaučių ligos ir kt.), kai paūmėjimai kartojasi 2–3 kartus per metus, gaunant ligos sunkumą atitinkantį gydymą (būtinai duomenys medicininėje dokumentacijoje) ir (ar) vaikų nuo 6 metų kvėpavimo funkcijos rodikliai yra: 70 proc. [FEV1 [90 proc. normos ir (ar) 70 proc. [VC, FVC [90 proc., ir (ar) esant kitų organizmo funkcinių sistemų pažeidimų dėl plaučių ligos, arba asmenų iki 18 metų lėtinės plaučių ligos (cistinė fibrozė, bronhektazinė liga, intersticinės plaučių ligos ir kt.), kai paūmėjimai ne dažnesni nei kartą per metus, gaunant atitinkamą gydymą ir (ar) nesant kitų organizmo funkcinių sistemų pažeidimų. (*duomenys neskeltini*): FEV1, 1,08-43 proc. (Z score – 3,27), FVC 2,33-80 proc., FEV1/FVC 46,4-58 proc. Vidutinio sunkumo (*duomenys neskeltini*) patvirtinta 2023 m. sausio 20 d. pulmonologo konsultacija. Taikant minėtą papunktį nustatytas 1 balo bazinis dalyvumas. Nurodyta, jog vertinant bazinį

dalyvumą, taikytos gretutinės diagnozės (*duomenys neskeltini*), atitinkančios bazinio dalyvumo kriterijų 51.1 vidutinis stuburo judesių apribojimas ir (ar) stuburo degeneraciniai pakitimai ir (ar) skoliozė, ir (ar) kifozė (I-II⁰), kai lėtinis skausmo sindromas išlieka ir po taikyto specifinio gydymo, nes riboti judesiai per juosmeninę stuburo dalį (L/S stuburo dalies judesių įvertinimas neutralaus nulio metodu: tiesimas (apie skersinę ašį dubens atžvilgiu) - 10°, lenkimas - 30°; šoninis lenkimas (apie sagitalią ašį): į dešinę - 15°, į kairę - 15°, sukimas (apie vertikalią ašį): į dešinę - 10°, į kairę - 10. Taikant šį papunktį nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas. Šias aplinkybes patvirtina 2024 m. balandžio 11 d. neurologo konsultacijos ir siuntimo į Agentūrą duomenys. Bazinis dalyvumas įvertintas 39 balais, Akto dalyje „Klausimyno vertinimas“ nurodyti 43 balai. Priimtas sprendimas nustatyti 50 proc. dalyvumo lygį ir 50 proc. netekto dalyvumo lygį.

Nesutikdama su Teritorinio skyriaus sprendimu, pareiškėja 2024 m. birželio 19 d. pateikė skundą Agentūros direktoriui (toliau – ir Skundas, b. l. 57). Skunde Agentūros direktoriui pažymėjo, jog nesutinka su Agentūros teritorinio skyriaus sprendimu dėl dalyvumo lygio, nustatyto termino. Nurodė, jog dirbti negali, sveikata prastėja. Pagal profesiją yra (*duomenys neskeltini*), šio darbo nebegali dirbti dėl (*duomenys neskeltini*). Sunkiai apsitarauja buityje, į parduotuvę gali eiti tik su lazda, keletą kartų pailsėdama. Augina du mažamečius vaikus ir neturi iš ko pragyventi nedirbant.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. STS-3215 „Dėl dalyvumo lygio“ (b. l. 65) nuspręsta pakeisti Teritorinio skyriaus sprendimą dalyje dėl termino ir pareiškėjai nustatyti 50 proc. dalyvumo lygį 2 metams. Sprendimų kontrolės skyriaus sprendime dėl dalyvumo lygio atlikto pakartotinio vertinimo nurodyta, jog vertinant bazinį dalyvumą, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24 punktu, taikyti pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) ir gretutinių ligų (organizmo funkcinio sutrikimų, vertinamos ne daugiau kaip penkios reikšmingiausios gretutinės diagnozės) koeficientai. Sprendimų kontrolės skyrius išnagrinėjo medicininius duomenis dėl Siuntime nurodytų diagnozių pagal TLK-10-AM kodus: pagrindinė diagnozė – (*duomenys neskeltini*), atitinkanti Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo 32.2 papunktį, pagrindinės diagnozės reikšmė balais – 1, dauginama iš koeficiento 39, rezultatas – 39 balai. Vertinant bazinį dalyvumą, taikytos gretutinės diagnozės (*duomenys neskeltini*), atitinkančios Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo 51.1 papunktį, kai vyrauja vidutinis stuburo judesių apribojimas ir (ar) stuburo degeneraciniai pakitimai ir (ar) skoliozė, ir (ar) kifozė (I-II⁰), kai lėtinis skausmo sindromas išlieka ir po taikyto specifinio gydymo. Gretutinių diagnozių balo reikšmė – 0. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunkčiu nevertinta diagnozė (*duomenys neskeltini*), nepatikslingas kaip atsirandantis postnataliniu periodu. Individualios pagalbos poreikis balais nurodytas – 43 balai. Dalyvumo lygis balais – 82. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 27.11 papunkčiu nustatytas 50 procentų dalyvumo lygis laikotarpiu nuo 2024 m. gegužės 7 d. iki 2026 m. gegužės 6 d.

Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimas priimtas 2024 m. rugpjūčio 30 d. Dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. DL-2932 (toliau – ir Vertinimo aktas, b. l. 60–63) pagrindu. Vertinimo akte nurodyta, jog jis pildomas atliekant pakartotinį vertinimą pagal asmens skundą. Vertinimo akte integruotas Teritorinio skyriaus užpildytas Klausimynas, balų suma – 43. Vertinimo akte pagrindine diagnoze nurodyta (*duomenys neskeltini*), gretutinė diagnozė (*duomenys neskeltini*), nevertinta diagnozė (*duomenys neskeltini*). Bazinis dalyvumas įvertintas 39 balais.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (toliau – ir ASNTAPI), Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 (toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašas).

ASNTAPI paskirtis – užtikrinti asmens su negalia teisių apsaugą ir įgyvendinimą lygiai su kitais asmenimis, reglamentuoti negalios nustatymo, asmens su negalia individualiųjų pagalbos poreikių nustatymo, tenkinimo ir finansavimo pagrindus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas, kitas tarptautinės teisės normas ir principus, nustatyti asmens su negalia teisių apsaugos sistemos institucijas, jų veiklos

teisinius pagrindus, funkcijas, teises ir pareigas asmens su negalia teisių apsaugos srityje. Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, dalyvaudama formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką, organizuoja asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimą (ASNTAPI 15 straipsnio 1 dalies 1 punktą). Atsakovė taip pat yra institucija, kuri VAĮ nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų (ASNTAPI 15 straipsnio 1 dalies 6 punktą). Minėto įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad asmuo su negalia – asmuo, kuriam šio įstatymo nustatyta tvarka nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ar mažesnis dalyvumo lygis, o 2 straipsnio 8 dalis pateikia dalyvumo lygio sampratą – tai atsižvelgiant į pilnamečio asmens negalią ir aplinkos veiksnius kompleksiskai įvertintos ir nustatytos asmens galimybės ir pajėgumas visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai įvertinus aplinkos veiksnių įtaką asmens savarankiškumui, galimybes veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime bei asmens organizmo funkcijų sutrikimus po to, kai yra panaudotos visos galimos medicininės priemonės ir atsižvelgiant į individualiojo pagalbos poreikio mastą (ASNTAPI 19 straipsnio 3 dalis). Dalyvumas įvertinamas procentais, jo lygis nustatomas 5 procentinių punktų intervalais (ASNTAPI 19 straipsnio 4 dalis). Dalyvumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru (ASNTAPI 19 straipsnio 7 dalis).

Tokia tvarka nustatyta Kriterijų ir tvarkos apraše, kurio III skyrius reglamentuoja dalyvumo lygio nustatymą. Minėto aprašo 17 punktą reglamentuoja, jog dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį, išskyrus atvejus, nurodytus Aprašo IV skyriuje. Nustatant dalyvumo lygį, pildomas Agentūros direktoriaus patvirtintos formos Dalyvumo lygio vertinimo aktas. Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.2 punktą nustato, jog Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį, užpildo Individualios pagalbos poreikio klausimyną (toliau – ir Klausimynas), kuriame įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui ir nustatomas individualios pagalbos poreikio mastas balais (išskyrus senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims). Atvejai, kada Klausimynas nepildomas, numatyti minėto aprašo 22 punkte, vienas iš jų – bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų (22.4 papunktis).

Agentūra asmens bazinį dalyvumą įvertina Kriterijų ir tvarkos aprašo 24 punkte nustatyta tvarka. Pirmiausia, vertindama bazinį dalyvumą, taiko pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) ir gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus: 24.1.1. vienos pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento reikšmė – 39; 24.1.2. jei asmens organizmo funkcijos sutrikusios dėl dviejų ar daugiau ligų ar traumų, vertina ne daugiau kaip penkias reikšmingiausias gretutines diagnozes (organizmo funkcinio sutrikimus); 24.1.3. gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus taiko atsižvelgdama į sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo kriterijui priskirtą balą. <...>. Numatyta kaip nustatomi pagrindinės ir gretutinės diagnozių balų rezultatai. Agentūra dalyvumo lygį balais apskaičiuoja sudėdama bazinio dalyvumo (medicininės dalies) balus ir užpildyto Klausimyno balus (25 punktą). Kriterijų ir tvarkos aprašas numato atvejį, kada dalyvumo lygis nenustatomas, t. y. jei bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų (26 punktą).

Nurodytas teisinis reglamentavimas suponuoja, jog dalyvumo lygio nustatymas yra kompleksinis pilnamečio asmens organizmo funkcinio sutrikimų ir aplinkos veiksnių vertinimas, kurio tikslas – atsižvelgiant į diagnozuotų organizmo funkcinio sutrikimų laipsnį, ligos eigą ir taikomą gydymą nustatyti, kiek asmuo gali ir yra pajėgus visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis objektyviais duomenimis: asmens sveikatos priežiūros įstaigos išduotu siuntimu į Agentūrą, išrašais iš medicininių dokumentų, atliktų medicininių tyrimų išvadomis, gydytojų specialistų konsultacijų išvadomis, paciento kortelėje identifikuotais įrašais. Individualios pagalbos poreikis įvertinamas užpildžius Klausimyną.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) yra nurodęs, jog administraciniai teismai (šiuo atveju, Komisija) turi ribotą kompetenciją sprendžiant specialių mokslo žinių reikalaujančius medicinos srities klausimus ir teismas (Komisija) nėra kompetentingas spresti,

ar medicininių kriterijų vertinimą Agentūra atliko pagal realią pareiškėjo sveikatos būklę. Teisėjų kolegija yra pažymėjusi, kad teismas (Komisija) yra kompetentingas patikrinti, ar nebuvo pažeistos teisės aktų nuostatos, o konkrečiai Kriterijų ir tvarkos aprašo ir kitos nuostatos, sprendžiant dėl pareiškėjo darbingumo lygio, o taip pat, ar priimant ginčijamą aktą buvo laikytasi procedūrinių taisyklių, ar atsakovas veikė savo kompetencijos ribose (pvz., LVAT 2019 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1252-822/2019). Specialių mokslo žinių reikalaujantis medicinos srities klausimų sprendimas (diagnozių teisingumas ir pan.) nepatenka į administracinio teismo (Komisijos) kompetencijos ribas (pvz., LVAT 2013 m. kovo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-22/2013). Todėl Komisija šiuo aspektu negali pasisakyti ar vertinti medicininių dokumentų iš esmės.

Taigi, nagrinėjant ginčą dėl Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimo teisėtumo, atsižvelgiant į pareiškėjos skunde nurodytų pažeidimų apimtį, Komisija vertina tai, ar pareiškėjos dalyvumo lygis buvo nustatomas laikantis teisės aktų reikalavimų, ar bazinis dalyvumas buvo tinkamai įvertintas, atsižvelgiant į visas dalyvumo lygiui įtaką darančias ligas, patologines būkles ir su tuo susijusius organizmo funkcijų sutrikimus, ar Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimas priimtas laikantis pagrindinių procedūrų ir taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą, ar buvo atsižvelgta į pareiškėjos Skunde nurodytas aplinkybes, ar ginčijamas administracinis aktas priimtas pagal kompetenciją, ar savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams.

Pažymėtina, jog atsakovė pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje privalo vadovautis ir VAĮ nuostatomis. VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaujantis VAĮ 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Be kita ko, pažymėtina, kad atsakovė, kaip viešojo administravimo subjektas, yra saistoma gero administravimo principo imperatyvų. Šis principas įtvirtintas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalies nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnis ir kt.). Iš gero administravimo principo išplaukia ir pareiga imtis aktyvių veiksmų, padėti, elgtis rūpestingai ir atidžiai. Atsakingo valdymo (gero administravimo) principas, be kita ko, įtvirtina viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdant administracinę procedūrą (žr., pvz., LVAT 2015 m. liepos 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015).

Atitinkamai VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime be kita ko turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai. Paminėtos VAĮ nuostatos reiškia, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. VAĮ įtvirtinta individualaus administracinio akto turiniui keliamų reikalavimų taisyklė yra bendroji taisyklė, kurios paprastai turi laikytis visi viešojo administravimo subjektai, priimdami individualius administracinius aktus pagal savo kompetenciją (LVAT 2021 m. gruodžio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3014-968/2021). Taigi, administraciniame sprendime turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą. Sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių

esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar laikantis tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teisną, nagrinėjančią tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (LVAT 2012 m. kovo 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-212/2012). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022 ir kt.)

Byloje surinkti duomenys patvirtina, kad pareiškėjos dalyvumo lygis Agentūros Tauragės teritoriniame skyriuje buvo vertinamas laikotarpiu nuo 2024 m. gegužės 7 d. iki 2024 m. birželio 5 d., ir Teritorinio skyriaus sprendimu nuspręsta nustatyti 50 proc. dalyvumo lygį laikotarpiu nuo 2024 m. gegužės 7 d. iki 2025 m. gegužės 6 d.

Sprendimų kontrolės skyrius, laikotarpiu nuo 2024 m. birželio 19 d. iki 2024 m. rugpjūčio 30 d. atliko pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, pagrindine diagnoze nurodė (*duomenys neskeltini*) ir vadovavosi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo 32.2 papunkčiu. Atsakovė vertino Siuntimo ir gydytojo pulmonologo konsultacijų duomenis. Gydytojo pulmonologo 2023 m. sausio 20 d. atsakyme į siuntimą nurodyta, kad 2023 m. sausio 20 d. atlikta spirometrija: „FEV1 1,08-43 proc. (Zscore – 3,27), FVC 2,33-80 proc., FEV1/FVC 46,4-58 proc., (*duomenys neskeltini*)“ (b. l. 48). 2024 m. kovo 25 d. gydytojo pulmonologo atsakyme į siuntimą nurodyta, jog atvyko šeimos gydymo siuntimu dėl tolimesnio (*duomenys neskeltini*) gydymo. Šiuo metu rentgenologiškai (*duomenys neskeltini*) recidyvo nestebima. Anamnezėje nurodyta, jog „pakartotinai įvertinus pacientės anamnezės duomenis, teigiamą bronchų dilatacinį mėginį, plaučių funkcijos variabiliškumą – šiuo metu daugiau duomenų už vidutinio sunkumo (*duomenys neskeltini*) nėra. Gydymui skiriama inh. Beclomethasoni et Formoteroli 100/6 mcg 2 inh x 2 k/d. Dusulio metu papildomas įkvėpimas pagal MART metodą“. Nurodyta atliktų laboratorinių ir instrumentinių tyrimų informacija: „2023 m. liepos 4 d. Priekinė krūtinės ląstos organų rentgenograma. Išvada: infiltracinių pakitimų plaučiuose nematyti, (*duomenys neskeltini*) recidyvo neįtariu“ <...>. Spirograma: „FEV1 pokytis – 430 ml – 14 proc. – dilatacinis bronchų mėginys teigiamas. Išvada: pilnai grįžtama į (*duomenys neskeltini*), esant III*FVC sumažėjimui.“ 2024 m. kovo 25 d. spiogramos rezultatai: „FEV1/FVC 79,6 - 55 proc., FEV1 1,31 ltr. – 51 proc., FEV 2,35 ltr. – 78 proc. Išvada (*duomenys neskeltini*)“ (b. l. 45).

Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo 32.2 papunktis taikytinas, kai asmuo dėl kvėpavimo funkcijų sutrikimų ar kitų plaučių ligų patiria funkcinis sutrikimus, ir FEV1 > 40 proc. normos, bet [60 proc., kai FEV1/VC (ar FEV1/FVC) rodiklis yra mažesnis už individualią ANR arba Z Score mažesnis už –1,64, arba DLCO yra > 40 proc. normos, bet [60 proc. normos, arba VO2 maks. yra > 15 ml/(kg/min.), bet [20 ml/(kg/min.), arba asmenų iki 18 metų lėtinės plaučių ligos (cistinė fibrozė, bronhektazinė liga, intersticinės plaučių ligos ir kt.), kai paūmėjimai kartojasi 2–3 kartus per metus, gaunant ligos sunkumą atitinkantį gydymą (būtinai duomenys medicininėje dokumentacijoje) ir (ar) vaikų nuo 6 metų kvėpavimo funkcijos rodikliai yra: 70 proc. [FEV1 [90 proc. normos ir (ar) 70 proc. [VC, FVC [90 proc., ir (ar) esant kitų organizmo funkcinis sistemų pažeidimų dėl plaučių ligos, arba asmenų iki 18 metų lėtinės plaučių ligos (cistinė fibrozė, bronhektazinė liga, intersticinės plaučių ligos ir kt.), kai paūmėjimai ne dažnesni nei kartą per metus, gaunant atitinkamą gydymą ir (ar) nesant kitų organizmo funkcinis sistemų pažeidimų.

Kaip matyti iš Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimo atliekant pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, gretutinėmis diagnozėmis atsakovė nurodė (*duomenys neskeltini*) bei (*duomenys neskeltini*), ir vadovavosi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo 51.1 papunkčiu, kuris taikomas esant stuburo funkcijos sutrikimams (vertinant vertebrogenines neurologines ligas, taikomas tik vienas Bazinio dalyvumo lygio nustatymo kriterijų XIV skyriaus 51 punkto papunktis arba tik vienas I skyriaus 13 punkto papunktis, atsižvelgiant į vyraujančią klinikinę ligos formą): vidutinis stuburo judesių apribojimas ir (ar) stuburo degeneraciniai pakitimai ir (ar) skoliozė, ir (ar) kifoze (I–II laipsnio), kai lėtinis skausmo sindromas išlieka ir po taikyto specifinio gydymo. Atsakovė sprendė, jog remiantis turimais duomenimis, pareiškėjai nustatytos juosmens ir kitų tarpslankstelinis diskų

ligos su radikulopatija. Išlieka riboti judesiai per juosmeninę stuburo dalį, judesių amplitudžių įvertinimas neutralaus nulio metodu: tiesimas (apie skersinę ašį dubens atžvilgiu) - 10°, lenkimas - 30°; šoninis lenkimas (apie sagitalią ašį): į dešinę - 15°, į kairę - 15°, sukimas (apie vertikalią ašį): į dešinę - 10°, į kairę - 10°. Šias aplinkybes patvirtina 2024 m. balandžio 11 d. neurologo konsultacijos ir siuntimo į Agentūrą duomenys.

Gydytojo neurologo 2024 m. balandžio 11 d. ambulatorinio apsilankymo aprašyme (b. l. 43) nurodyta anamnezė – skauda nugarą apatinėje dalyje, plinta į dešinę koją, koja nutirpusi. Būklės įvertinimas objektyviai: eisena nesutrikusi, riboti judesiai per juosmeninę stuburo dalį, amplitudžių įvertinimas neutralaus nulio metodu: tiesimas (apie skersinę ašį dubens atžvilgiu) - 10°, lenkimas - 30°; šoninis lenkimas (apie sagitalią ašį): į dešinę - 15°, į kairę - 15°, sukimas (apie vertikalią ašį): į dešinę - 10°, į kairę - 10°. Gydytojo neurologo 2024 m. vasario 14 d. atsakyme į siuntimą (b. l. 44) nurodyta, kad judesiai riboti nedaug, siekia rankomis grindis, jėga kojose gera, Lasego simptomas 70⁰ +.

Atsakovė, vadovaudamasi Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunkčiu, nevertino diagnozės (*duomenys neskeltini*), nepatikslintas kaip atsirandantis postnataliniu periodu. Nors kiekviena nevertinta diagnozė turi būti aprašoma atskirai, tačiau skundžiamame sprendime, yra įvardinta tik kodas ir diagnozės pavadinimas, tačiau jokių motyvų, kodėl diagnozė nevertinta, nėra nurodyta. Komisijos vertinimu tai nėra suderinama su gero administravimo, išsamumo principais.

Komisija, sprendama dėl ginčijamo sprendimo teisėtumo, nepasisako, ar atsakovė tinkamai įvertino medicininius dokumentus, ar atlikdama pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimą, tinkamai nustatė pagrindinę ar gretutines diagnozes, kadangi skundžiamas Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimas priimtas nesilaikant visų būtinų procedūrų, kurias viešojo administravimo subjektas privalėjo atlikti prieš jį priimant, o tai turi esminės įtakos sprendimo teisėtumui.

Minėta, kad Kriterijų ir tvarkos aprašo 57 punkte nustatyta Agentūros direktoriaus įgalioto valstybės tarnautojo pareiga atlikti pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriuje (17–30 punktai) nustatyta tvarka. Kaip jau minėta aukščiau, Kriterijų aprašo 18 punkte įtvirtintos dalyvumo lygio nustatymo procedūros; be kita ko, nustatyta pareiga užpildyti Individualios pagalbos poreikio klausimyną (3 priedas), kuriame įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui ir nustatomas individualios pagalbos poreikio mastas balais (išskyrus senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims) (18.2 papunktis). Kriterijų ir tvarkos aprašo 22 punkte pateikiamas baigtinis sąrašas atvejų, kai Klausimynas dalyvumo lygiui nustatyti nepildomas: dėl asmens, gyvenančio užsienyje, dalyvumo lygio nustatymo kreipiasi VSDFV ar jos teritorinis skyrius ar kita pensiją ar išmoką mokanti institucija, išskyrus atvejus kai asmuo ar atstovas pateikia prašymą (nurodomas asmens, kurio dalyvumo lygis vertinamas, vardas, pavardė ir gimimo data), kad Klausimynas būtų pildomas, tokiu atveju Klausimynas pildomas asmens ar atstovo prašyme nurodytu būdu (atvykus į Agentūrą arba elektroninių ryšių priemonėmis) (22.1. papunktis); asmuo atitinka Aprašo 4 priede nurodytus kriterijus (22.2. papunktis); nustatant dalyvumo lygį dėl priežasčių, nurodytų Aprašo 37.3, 37.4 ir 37.13 papunkčiuose; (22.3. papunktis); bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų (22.4. papunktis).

Taigi, Klausimyno pildymas yra viena iš dalyvumo lygio nustatymo procedūrų, todėl, jei Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vertindamas pareiškėjos dalyvumo lygį pakartotinai, bazinio dalyvumo lygį nustatė didesnį, nei 0 balų (nagrinėjamu atveju nustatytas bazinis dalyvumas balais – 39), taip pat turėjo pareigą pildyti Klausimyną iš naujo. Pagal bylos duomenis, Agentūrai atliekant pakartotinį pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimą Klausimynas nebuvo pildytas, ką patvirtina Vertinimo akto turinys, papildomi rašytiniai paaiškinimai (b. l. 72–73).

Atsakovės teigimu, klausimynas nebuvo pildomas, nes nekilo abejonių dėl Teritorinio skyriaus supildyto Klausimyno pagrįstumo. Vertinimo akto pastabose nurodyta, kad Klausimynas pakartotinai vertinant pareiškėjos dalyvumo lygį nebuvo pildytas, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punkto nuostata.

Komisijos vertinimu, pakartotinai vertinant pareiškėjos dalyvumo lygį, Klausimynas turėjo būti pildomas, nes atliekant pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, turi būti atliekamos visos Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriuje (17–30 punktai) nustatytos procedūros. Klausimynas nebuvo pildytas,

nors, bylos duomenimis, nebuvo nustatyta Kriterijų ir tvarkos aprašo 22 punkte įvardintų išimčių. Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punkto nuostatos tokios išimties taip pat nenustato. Atsižvelgdama į tai, Komisija sprendžia, kad Klausimyno pildymas yra viena iš dalyvumo lygio nustatymo procedūrų, todėl byloje nagrinėjamo ginčo atveju atsakovei pakartotinai nustatant dalyvumo lygį ir be objektyvios priežasties neatlikus vienos iš dviejų minėtų procedūrų, t. y. neužpildžius Klausimyno, nėra pagrindo laikyti, kad buvo atliktas visapusiškas ir objektyvus faktinių aplinkybių tyrimas ir vertinimas, turintis įtakos skundžiamo sprendimo teisėtumui.

Taip pat nustatyta, jog skundžiamas sprendimas priimtas nesilaikant Kriterijų ir tvarkos aprašo 59, 63 punktuose nustatytų terminų. Kriterijų ir tvarkos aprašo 59 punkte nustatyta, kad asmens pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas atliekamas ir sprendimas dėl asmens dalyvumo lygio nustatymo priimamas per 20 darbo dienų nuo visų vertinimui atlikti reikalingų dokumentų gavimo Agentūroje dienos <...>. Jei per Kriterijų ir tvarkos aprašo 59 punkte nurodytus terminus pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas negali būti atliktas, Agentūros direktoriaus ar jo įgalioto atstovo sprendimu terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 10 (dešimt) darbo dienų. Asmeniui apie priimtą sprendimą dėl jo dalyvumo lygio vertinimo termino pratęsimo pranešama raštu per 3 (tris) darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos, pateikiant jo nuorašą (kopiją) (Kriterijų ir tvarkos aprašo 63 punktas). Byloje nustatyta, jog Sprendimų kontrolės skyrius pakartotinį vertinimą atliko nuo 2024 m. birželio 19 d. iki 2024 m. rugpjūčio 30 d. Duomenų, jog pareiškėjai buvo pranešta apie dalyvumo lygio vertinimo termino pratęsimą 10 darbo dienų byloje nėra. Tačiau pagal LVAT suformuotą praktiką, viešojo administravimo subjektui įstatyme nustatytas terminas, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, yra instrukcinio pobūdžio, todėl šio termino pasibaigimas nedaro negaliojančiu administracinio sprendimo, priimto pasibaigus šiam terminui; įstatyme nustatyto termino, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, pasibaigimas nepaneigia viešojo administravimo subjekto kompetencijos priimti administracinį sprendimą ar atlikti kitus veiksmus, t. y. tiesiogiai nesukuria neigiamų teisinių pasekmių, tik prailgina administracinį procesą (pvz., 2019 m. liepos 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3590-520/2019, 2024 m. balandžio 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-352-629/2024 ir kt.). Agentūros veiksmai ženkliai praleidus nustatytus dalyvumo lygio vertinimo ir ginčijamo sprendimo priėmimo terminus neatitinka gero viešojo administravimo principo, įpareigojančio viešojo administravimo subjektus priimant administracinius sprendimus, dirbti rūpestingai ir veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų, tačiau byloje nenustatyta, kad termino praleidimas ir pareiškėjos neinformavimas apie dalyvumo lygio vertinimo termino pratęsimą, savaime turėjo neigiamą įtaką pareiškėjos teisėms ir pareigoms, todėl laikytinas formaliu pažeidimu.

LVAT praktikoje akcentuota, kad esminė administracinio sprendimo pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (žr., pvz., LVAT 2012 m. liepos 20 d. nutartį administracinėje byloje A⁵²⁰-2294/2012; 2012 m. rugpjūčio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁴⁴-2366/2012; 2015 m. vasario 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A³⁹⁸-442/2015). Pareigos nustatyti juridinių faktų visetą nesilaikymas nedera nei su gero administravimo principu, nei su VAĮ nuostatomis (žr., pvz., LVAT 2022 m. rugpjūčio 24 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-287-502/2022).

Komisijai nustačius, kad skundžiamu administraciniu aktu įformintas pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimas buvo atliktas ir skundžiamas Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimas priimtas nesilaikant visų pagrindinių procedūrų ir taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą, t. y. iš naujo, atidžiai ir atsakingai neįvertinus asmens individualios pagalbos poreikio įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtakos asmens savarankiškumui, buvo pažeista pakartotinio dalyvumo vertinimo pagal asmens skundą procedūra. Dalyvumo lygio vertinimo procedūros pažeidimas turėjo esminę įtaką dalyvumo lygio nustatymui bei dalyvumo lygio apimčiai. Todėl, Komisija, įvertinusi byloje surinktą medžiagą, ginčą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, sprendžia, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. sprendimas Nr. STS-3215 „Dėl dalyvumo lygio“ yra neteisėtas tuo aspektu, kad priimtas pažeidžiant asmens individualaus poreikio vertinimo procedūras, neužtikrinant objektyvaus visų aplinkybių įvertinimo ir sprendimo pagrįstumo, ginčijamas sprendimas neatitinka

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų, Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.2 bei 57.1 papunkčių nuostatų, todėl naikintinas. Panaikinus skundžiamą sprendimą, atsakovė Agentūra įpareigotina per 20 darbo dienų nuo šio įsiteisėjusio sprendimo gavimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Atsakovė pateiktu atsiliepimu taip pat prašo bylos duomenų neviešinti, nes byloje esanti medžiaga yra apie asmens sveikatą, iš jos galima identifikuoti patį asmenį.

Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša. Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis.

Komisija, įvertinusi tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, tenkina atsakovės prašymą ir visą nagrinėjamos bylos medžiagą pripažįsta nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsniu, Administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjos X.Y. skundą tenkinti.

Panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. sprendimą Nr. STS-3215 „Dėl dalyvumo lygio“.

Įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjos X.Y. prašymą dėl dalyvumo lygio nustatymo ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Laura Bernikienė

Komisijos nariai

Evaldas Ambrozaitis

Vilija Astrauskienė